

Stanowisko nr
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia

w sprawie zakresu delimitacji obszarów strategicznej interwencji w projekcie średniookresowej strategii rozwoju kraju – „Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.”

Mając na uwadze znaczenie średniookresowej strategii rozwoju kraju dla określenia priorytetów rozwoju na najbliższą dekadę, po zapoznaniu się z przekazanym do konsultacji publicznym projektem „Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.”, Sejmik Województwa Mazowieckiego postuluje następujące zmiany:

1. Rozszerzenie *Obszaru Strategicznej Interwencji transformacji energetycznej* o miasta: Ostrołęka, Kozienice i Płock, na terenie których funkcjonują kluczowe zakłady przemysłowe o znaczeniu energetycznym, a także o powiaty bezpośrednio związane z ich działalnością.

W procesie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej rola państwa jest szczególna. Kluczowe jest nie tylko utrzymanie sektora energetycznego, ale też niwelowanie społeczno-gospodarczych skutków przemian. Wobec planów stopniowego wygaszania elektrowni węglowych w kraju, niezbędne jest udzielenie wsparcia tym obszarom, które są najbardziej narażone na negatywne skutki tych działań.

Na Mazowszu funkcjonują dwie duże elektrownie węglowe - w Ostrołęce i Kozienicach. Kluczowym obszarem jest również Płock, stanowiący największy w kraju ośrodek przemysłu petrochemicznego o znaczeniu międzynarodowym. Ponieważ system energetyczny tworzy spójną całość, wykluczenie z *OSI transformacji energetycznej* wyżej wymienionych miast, może skutkować znacznym osłabieniem efektywności działań, podejmowanych na rzecz dekarbonizacji polskiej gospodarki. Pominięcie województwa mazowieckiego wśród beneficjentów rządowego wsparcia w ramach OSI, przeczy dążeniu do spójności terytorialnej. Oznacza bezwzględne osłabienie pozycji miast średnich, takich jak Płock, Kozienice i Ostrołęka, które samodzielnie nie będą w stanie sprostać skali wyzwań, z którymi przyjdzie im się mierzyć.

Mając w pamięci trudne doświadczenia transformacji gospodarczej lat 90, należy dołożyć wszelkich starań, by zapobiec podobnym kryzysom, szczególnie w obecnej, trudnej sytuacji geopolitycznej. Zaangażowanie strony rządowej w proces sprawiedliwej transformacji energetycznej w powiatach: ostrołęckim, kozienickim i płockim jest konieczne.

2. Rozszerzenie *Obszaru Strategicznej Interwencji odporności i rozwoju obszarów przygranicznych przy zewnętrznej granicy UE* co najmniej o jednostki NUTS 3 – podregiony: ostrołęcki, siedlecki i radomski.

Ujęcie wyżej wymienionych podregionów w *OSI odporności i rozwoju obszarów przygranicznych przy zewnętrznej granicy UE* jest uzasadnione zarówno ich położeniem we wschodniej części kraju, w niewielkiej odległości od granicy, jak i faktem usytuowania na ich obszarze obiektów strategicznych, o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa. Proponowane ograniczenie interwencji na Mazowszu jedynie do powiatu łosickiego jest dalece niewystarczające. Celem

nadrzędnym powinno być stymulowanie rozwoju całych podregionów i budowanie ich odporności zarówno w obliczu zagrożeń zewnętrznych, jak i wyzwań społeczno-gospodarczych, z którymi się mierzą. Polityka rozwoju województwa mazowieckiego ukierunkowana jest na niwelowanie barier rozwojowych, zidentyfikowanych w ww. podregionach. W *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* zostały one wskazane jako OSI problemowe, wymagające szczególnego wsparcia. Istotne byłoby zatem zintegrowanie polityki krajowej i regionalnej w tym zakresie.

3. Doprowadzenie do spójności polityki krajowej dotyczącej obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego, zarówno w zakresie terytorium, którego dotyczy, jak i przyjętych celów i rodzajów interwencji

Określony w projekcie *Obszar Strategicznej Interwencji otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego* nie jest spójny z obszarem objętym tworzoną równolegle *Strategią rozwoju otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego*. Oznacza to, że na poziomie rządowym opracowywane są aktualnie dwa różne dokumenty, prezentujące zupełnie inną perspektywę na obszar oddziaływania inwestycji CPK, a tym samym określające odmienne cele rozwoju oraz zakres interwencji. Rodzi to uzasadnione wątpliwości dotyczące prawidłowości przyjętych założeń i planowanych działań.

Dodatkowo, zaproponowany podział *OSI otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego* na dwa obszary: *rdzeń obszaru CPK* oraz *obszar funkcjonalny CPK* ingeruje w ustaloną od lat hierarchię polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie. Nadanie priorytetu rozwojowi obszarowi otoczenia CPK, określonego jako *obszar funkcjonalny CPK*, ponad *miejskim obszarem funkcjonalnym Warszawy*, zakłóca rozumienie kluczowych powiązań funkcjonalnych i prowadzi do degradacji głównej metropolii w kraju, wbrew faktycznie pełnionym przez nią funkcjom.